

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/150/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817207094
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8817207094.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. Z. P., S.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky E.. X. P., S.. XX.XX.XXXX, M. X. XX, C. F.. X. Z., L., L. Z.Á. Z. XX, W. S. N., za účasti otca O. E., S.. XX.XX.XXXX, M. W. Z. XX, o zvýšenie výživného, t a k t o

rozhodol:

M e n í sa výživné určené rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/77/2016 zo dňa 07.07.2016 a to tak, že sa z v y š u j e výživné na mal. Z., S.. XX.XX.XXXX zo sumy 50,- EUR na sumu 80,- EUR mesačne, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, začínajúc dňom 01.09.2017.

Dlžné výživné na mal. dieťa za obdobie od 01.09.2017 do 31.05.2018 v sume 270,- EUR súd p o v o ľ u j e otcovi uhrádzať v mesačných splátkach po 20,- EUR mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky, pod následkom straty výhody splátok.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa podaným návrhom dňa 27.07.2017 domáhala zvýšenia výživného na mal. Z.Í. zo sumy 50,- EUR na sumu 130,- EUR mesačne, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 01.09.2017. Svoj návrh odôvodnila tým, že od posledného rozhodnutia o určení výživného došlo k podstatnej zmene, ktorá odôvodňuje jeho zvýšenie. V septembri 2017 mala začať dcéra navštevovať materskú škôlku, čím sa jej zvýšia náklady, a to v súvislosti s úhradou stravného vo výške 50,- EUR a školného vo výške 10,- EUR mesačne. Okrem toho potrebuje kúpiť minimálne dve pyžamá (2x10,- EUR), prezuvky (do 10,- EUR), hygienické potreby (do 10,- EUR), náklady na cestu budú mesačne predstavovať asi 40,- EUR. Okrem toho platí úrazové poistenie dcéry vo výške 35,30,- EUR.

2. Otec s návrhom nesúhlasil. Uviedol, že je v jeho schopnostiach uhrádzať výživné maximálne vo výške 50,- EUR mesačne, nakoľko je nezamestnaný.

3. Kolíznym opatrovníkom odporúčal zvýšiť výživné, nakoľko zvýšenie výživného je v záujme mal. dieťaťa.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením rozsudku tunajšieho súdu č.k. 8P/77/2016-31 zo dňa 07.07.2016, správy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 08.06.2018, správy kolízneho opatrovníka a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/77/2016-31 zo dňa 07.07.2016 bola schválená dohoda rodičov, na základe ktorej bola mal. Z. zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec sa zaviazal platením výživného na maloletú dcéru po 50,- EUR mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc mesiacom január 2016. Dlžné výživné za obdobie od 01.01.2016 do 30.06.2016 v sume 300,- EUR sa otec zaviazal zaplatiť k rukám matky do 31.07.2016. Rozsudkom bol upravený styk otca s mal. dcérou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou dcérou každý párny týždeň v roku v sobotu a v nedeľu vždy od 14.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že otec maloletého dieťaťa bol v čase vydania rozhodnutia vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a z tunajšieho úradu poberal dávku pomoci v hmotnej núdzi spolu s členmi domácnosti. Matka maloletého dieťaťa bola vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňa 23.5.2014, z dôvodu narodenia dieťaťa a z tunajšieho úradu poberala prídavky na deti a rodičovský príspevok.

6. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že mal. dcéra začala navštevovať Materskú školu na V.U. J. W. W. S. N.. Má trvalý pobyt s dcérou vo Vranove nad Topľou, ale prechodný pobyt má v obci Michalok, kde je väčšinu času. Bývajú u starej matky. V súvislosti so začiatkom školského roka dcére za stravu uhradila 53,- EUR s tým, že išlo o úhradu za 2 mesiace. V priemere to závisí od počtu dní, ktoré bude navštevovať materskú školu, strava na mesiac by mala činiť cca 22,- EUR, ďalej uhrádza 9,- EUR školné, 10,- EUR uhrádzala na dobu 1 roka a v priemere 5,- EUR mesačne na pomôcky. Potom sú nepravidelné výdavky 10,- EUR na fotenie detí v škôlke, ďalej majú výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby. Dcéra má problém s imunitou, v minulosti poberala aj výživové doplnky na imunitu. Mesačne starej matke prispieva na domácnosť sumou 60,- EUR. Finančne ju podporujú rodičia. V byte vo Vranove nad Topľou bývajú jej rodičia. V Michaloku materská škola nie je, denne vozí dcéru do materskej školy do Vranova nad Topľou autom. Auto jej požičiavajú rodičia a tiež jej uhrádzajú pohonné hmoty. Nevlastní majetok väčšej hodnoty, je nemajetná. Mimo mal. Z. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Zatiaľ je so starou matkou dohodnutá tak, že keď nemá finančné prostriedky, tak ani na domácnosť neprispieva. Dodatočne jej to doplatí, keď bude mať finančnú hotovosť. Otec dcére prispieva výživným vo výške 50,- EUR. Nad rámec výživného ničím neprispieva. Dcéra ho pozná, vie, že to je jej otec. Videli sa naposledy pred 3 mesiacmi a to 18.07.2017. Vie o tom, že otec reálne pracuje, vykonáva práce, otec zatepľoval rodinný dom v Čičave a vykonával práce aj v Soli.

7. Podľa výpovede otca, na úrade práce bol evidovaný 2 - 3 roky. Od mája 2017 si otvoril živnosť v oblasti stavebníctva. Z úradu práce ho vyradili pre odmietnutie ponúkanej práce, nakoľko mu ponúkali práce za 300,- EUR mesačne, resp. za minimálnu zmluvu, s čím nesúhlasil. Zo živnosti nemal žiadny príjem. Mimo mal. Z. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Žije u rodičov, ktorí mu finančne pomáhajú. Brigádnicky si privyrába. Ide o pracovnú skupinu v oblasti stavebníctva. Za odpracovaný deň dostane 30,- EUR. Nemá zníženú pracovnú schopnosť, nebol mu priznaný invalidný dôchodok. Spočiatku so svojou mamou dcéru kupoval veci aj darčeky. Neskôr to ustálo, pretože matka mu dcéru odmietla dávať. Býva u rodičov, na domácnosť im prispeje, ak niečo zarobí. Keď nemá z čoho uhradiť výživné, tak rodičia mu prispejú. Pôžičku nemá žiadnu. Vlastní osobné motorové vozidlo zn. Š. J., R. W. XXXX. Vozidlo kúpil ako jazdené. Iný majetok väčšej hodnoty nevlastní. Ostatné výdavky má bežné.

8. Právny zástupca matky na pojednávaní uviedol, že matka aktuálne pracuje v spoločnosti L. - V. Q.. Komunikuje s klientmi a má na starosti uzatváranie poisťovních zmlúv. Jej výška príjmu závisí od počtu uzavretých zmlúv. Minulý rok v máji podpisovala zmluvu s poisťovňou, uzavretú na dobu neurčitú. Mala zdravotné problémy, nemohla sa práci venovať naplno. Minulý mesiac jej príjem činil 20,- EUR, predchádzajúci mesiac 30,- EUR. Matka nebola práceneschopná.

9. Podľa správy spoločnosti C. M.-, otec pracoval pre spoločnosť v roku 2017. V roku 2018 už pre spoločnosť nepracoval. V mesiaci marec 2017 odpracoval na Dohodu o vykonaní práce 6 hodín s čistou mzdou 10,53,- EUR vyplatenou na účet rodinného príslušníka dňa 14.4.2017, nakoľko nedisponoval vlastným bankovým účtom. V mesiaci júl a august 2017 s nimi spolupracoval na živnosť, kde im vystavil faktúru na sumu 600,- EUR, ktorá mu bola vyplatená dňa 22.9.2017 na účet. Za mesiac september im ako živnostník fakturoval sumu 600,- EUR, ktorá mu bola vyplatená dňa 16.10.2017 na účet. Za

mesiace október a november im fakturoval sumu 951,- EUR, ktorá mu bola vyplatená 14.12.2017 tiež na účet. V súčasnosti k dnešnému dňu pre menovaného nemá prácu, nakoľko nemá podľa Živnostenského oprávnenia otvorenú živnosť a nedisponuje zákazkou, na ktorej by s nimi mohol spolupracovať.

10. Otec predložil faktúry, z ktorých je zrejmé, že vyššie uvedenej spoločnosti vystavil za vykonané práce v oblasti stavebníctva faktúry, a to faktúru č. 1/2017 na sumu 600,- EUR, faktúru č. 2/2017 na sumu 600,- EUR a faktúru č. 3/2017 na sumu 951,- EUR.

11. Z predloženého potvrdenia Okresného úradu Vranov nad Topľou zo dňa 30.11.2017 vyplýva, že otec mal. dieťaťa ukončil podnikateľskú činnosť ku dňu 01.12.2017.

12. Podľa správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 16.05.2018 a zo dňa 08.06.2018, otec mal. dieťaťa bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 20.12.2017. Dňa 02.05.2018 bol vyradený z evidencie pre nespoluprácu Vzhľadom na krátkodobosť evidencie uchádzačov a aktuálnu situáciu na trhu práce nebolo menovanému ponúknuté vhodné pracovné miesto.

13. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 12.06.2018 vyplýva, že mal. Z. býva so svojou matkou v rodinnom dome v obci Michalok. V spoločnej domácnosti s nimi býva aj prastará matka dieťaťa p. L. X.. Matka sa podieľa na výkone osobnej starostlivosti o maloleté dieťa a zabezpečuje mu všetky potreby pre jeho priaznivý vývin. Zvýšené výdavky má v súvislosti s úhradou nájomného za dom, stravu, ošatenie, telefón a internet, za pohonné hmoty. Maloletej Z. ďalej uhrádza poisťku so sporením vo výške 35,10,- EUR. Maloletá navštevuje predškolské zariadenie, X. Š. J., W. S. N.. Mesačne uhrádza poplatky za materskú školu vo výške 27,- EUR, za školné 10,- EUR, pomôcky a rôzne vystúpenia. Matka maloletého dieťaťa je zamestnaná v V. Q. L., kde jej mesačné platové ohodnotenie závisí od počtu uzatvorených zmlúv. Matka s maloletou navštevuje podľa potreby E. L. W. V. L. P. L. W. Q.. Dieťa inými vážnejšími ochoreniami netrpí. Otec maloletého dieťaťa, býva v rodinnom dome v obci Vyšný Kazimír, v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. V súčasnej dobe je nezamestnaný, vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre vzájomnú nespoluprácu. Netrpí žiadnym zdravotným obmedzením, ktoré by mu bránilo vo výkone pracovnej činnosti. Otec s podaným návrhom nesúhlasí. Je ochotný naďalej prispievať na maloleté dieťa sumou 50,- EUR mesačne, nakoľko jeho majetkové pomery nezodpovedajú zmene výšky výživného. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, od posledného rozhodnutia o určení výživného došlo k podstatnej zmene, maloleté dieťa nastúpilo do predškolského zariadenia a fyzicky povyrástlo, čím sa zvýšili náklady. Zvýšenie výživného je v záujme maloletého dieťaťa.

14. Uvedenú právnu vec súd takto právne posúdil.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. V zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. V zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. V zmysle ust. § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

22. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Touto zmenou môže byť napríklad vyšší vek dieťaťa, podstatné zvýšenie a zníženie príjmu rodičov a pod.

23. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V každom prípade musí ísť o podstatnú zmenu trvalejšej povahy oproti poslednej úprave výživného. Pri určení, resp. zmene výživného súd skúma situáciu na strane oprávneného aj povinného. Na strane povinného sú to v prvom rade jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností; na strane dieťaťa je potrebné prihliadnuť na jeho oprávnené potreby s ohľadom na vek, zdravotný stav, záujmy a tiež na výšku výživného, ktoré poskytuje druhý rodič. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Na strane oprávneného u školopovinných detí je takouto zmenou aj vyšší vek a prechod na iný stupeň školskej dochádzky.

24. V danom prípade dospel súd k záveru, že návrh matky je čiastočne oprávnený. Súd zvýšil výživné na mal. dieťa začínajúc dňom 01.09.2017 (dňom nástupu do materskej školy) zo sumy 50,- EUR na sumu 80,- EUR mesačne. Zmena pomerov nastala v tom, že mal. Z. od septembra 2017 začala navštevovať predškolské zariadenie, v dôsledku čoho vzrástli výdavky spojené s uspokojovaním jej základných potrieb. Doterajšie výživné už nepostačuje na úhradu jej odôvodnených potrieb. Mal. Z. s súvislosťou s návštevou predškolského zariadenia vznikajú výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby a cestovné.

25. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosť a možnosti povinného. Na schopnosti a možnosti povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Otec je síce toho času nezamestnaný, je však zdravý a bez akýchkoľvek pracovných obmedzení a nič mu nebráni zamestnať sa. Otec potvrdil, že si privyrába brigádnicky. Navyše otec dobrovoľne ukončil ku dňu 01.12.2017 svoju podnikateľskú činnosť, ktorú vykonával na základe živnostenského oprávnenia. Súd preto takéto konania otca vyhodnotil ako vzdanie sa zárobku, nakoľko súd mal za preukázané, že otec reálne vykonával svoju podnikateľskú činnosť, o čom svedčia predložené faktúry, ktoré vystavil. Súd prihliadol aj na to, že otec bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespokojnosť. Matka má takisto vyživovaciu povinnosť voči maloletej, avšak u nej je potrebné zohľadniť starostlivosť o maloletú. Matka pracuje v spoločnosti L. - V. Q. ako obchodný zástupca v oblasti poisťovníctva a jej príjem závisí od počtu uzatvorených zmlúv. Jej príjem je zatiaľ toho času minimálny, v mesiaci máj mala príjem 20,- EUR a v mesiaci apríl 30,- EUR. Súd zohľadnil skutočnosť, že matka je pri hľadaní si výhodnejšieho zamestnania limitovaná tým, že sama poskytuje starostlivosť dieťaťu, ktoré je v predškolskom veku. Ani jeden z rodičov neznáša náklady na domácnosť výlučne sám. Matka žije v domácnosti svojej starej matky a na úhradu nákladov na domácnosť sa podieľa podľa vo výške 60,- EUR mesačne. Otec žije v domácnosti svojich rodičov a na domácnosť im prispieva v závislosti od výšky jeho zárobku. Ani jednému z rodičov nepribudla ďalšia vyživovacia povinnosť.

26. Za daného stavu má súd za to, že je potrebné výživné zvýšiť, i keď nie je možné návrhu matky vyhovieť v celom rozsahu. Takto určené výživné považuje súd toho času za primerané a podľa názoru súdu zodpovedá ako možnostiam a schopnostiam otca, tak aj odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa s prihliadnutím na jeho vek, osobné potreby a náklady súvisiace s návštevou predškolského zariadenia, a preto v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

27. Matka sa návrhom domáhala zvýšenia výživného od 01.09.2017, súd považoval za opodstatnené zvýšenie výživného od uvedeného času, kedy už bola odôvodnená zmena pomerov.

28. Dĺžné výživné za obdobie od 01.09.2017 do 31.05.2018 činí 270,- EUR, ktoré súd vypočítal ako rozdiel medzi zvýšeným výživným za uvedené obdobie a otcom v uvedenom období zaplateným výživným (t.j. za 9 mesiacov x 30,- EUR), súd povolil otcovi uhrádzať v mesačných splátkach po 20,- EUR mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

29. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP v platnom znení, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.